

Конгрес
Українських
Націоналістів

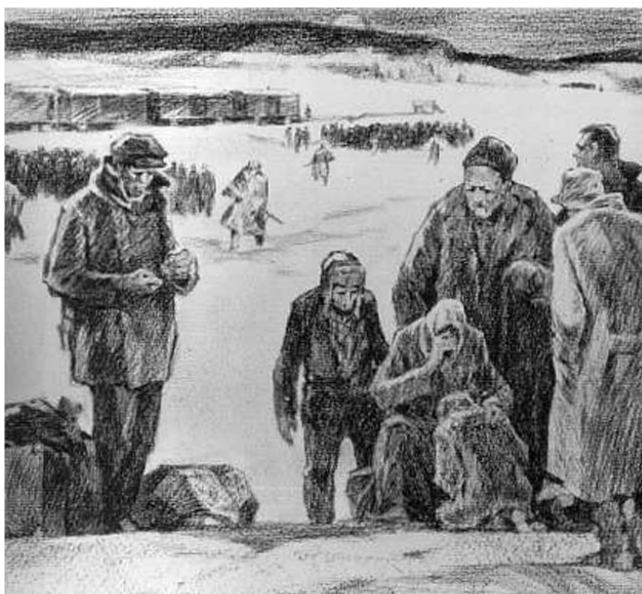
Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

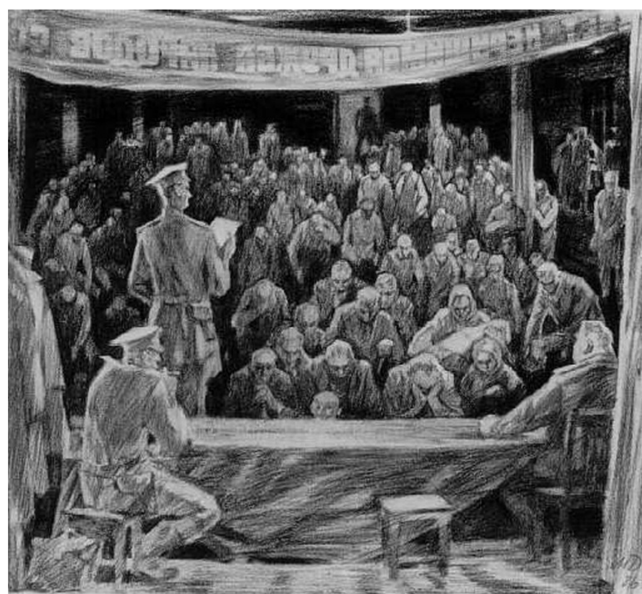
Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 25 - 31 жовтня 2005 року № 43 (103)







ВЕЛИКА ДЕПОРТАЦІЯ

21 жовтня минуло 58 років з дня масової депортації західних українців – великої трагедії нашої нації, спричиненої комуністичним режимом СРСР. Виселення українців совєти почали одразу ж після закінчення фронтових боїв на території кожного з "визволених" районів.

У дев'яностих роках минулого століття газети і журнали публікували наказ № 0078/42 від 22 червня 1944 р., підписаний Берією та Жуковим, у якому йшлося про виселення у найдальші куточки СРСР усіх українців, що мешкали на території України під німецькою окупацією. Стверджувалося, що українці вороже ставляться до радянської влади, саботують колгоспне будівництво, уникають мобілізації до Червоної армії, не бажають іти на фронт. Окремі червоноармійці та командири потрапляють під вплив націоналістів, ідейно деградують, переходять на їхній бік...

Публікація наказу викликала в українському суспільстві шквал осуду. Однак знайшлися скептики, які висловлювали сумнів щодо правдивості документа, мовляв, його сфабрикували. Ті сумніви розвіяв сам учасник виконання ганебної акції переселення – колишній міністр внутрішніх справ УРСР В. Рясний. В інтерв'ю письменникові Ф. Чуєву, опублікованому в книзі „Солдати імперії", він говорить, що цей наказ йому відомий, але він був виконаний не повністю.

Що таке рішення існувало, можемо не сумніватися, адже виселяли селян до Сибіру впродовж 1944 - 1955 рр. Ось як це було на Тернопільщині.

Із с. Бобулинці Бучацького р-ну 1944 р. першими вивезли родину Кральків, повідомляє наймолодший з дітей син Василь, 1938 р. н.: "Забрали тата, маму, брата Петра, бабцю і мене малого. Бабця зразу, тільки приїхала, померла. Тато їй допомогти не міг, сам ледве пересував ноги від голоду. У 1957 р. загинув в Іркутській області. Я з мамою повернувся з Сибіру 1962 р."

Більшовики виселяли навіть сім'ї, чоловіки з яких воювали на фронті, отримали поранення або загинули. Приміром, із с. Луки Коропецького р-ну виселили сім'ю Софії Шайди, чоловік якої перебував на фронті.

Василь Сушицький із с. Переволоки – фронтовик, важкопоранений, та, попри це, його родину виселили у Сибір, де батько і мати загинули.

У Золотопотіцькому р-ні з 10 січня до 25 лютого 1945 р. було виселено 45 сімей.

Совєти щороку виривали українців з їхніх нажитих місць. Родини виселяли як заручників за те, що їхні діти перебували у лавах УПА та збройного підпілля. Приміром, 6 червня 1947 р. зі Стрільківців Борщівського р-ну депортували родину Стецьків за сина-повстанця Дмитра, конфіскували майно. З хутора Пеньків забрали Федишина – батька підпільника "Підкови", майно конфіскували. З Шишківців забрали І. Григоращука із сином Іваном за загиблого сина-повстанця, псевдо "Дуб".

4 липня 1947 р. у Борщеві міліція переписувала майно так званих "неблагонадійних сімей", по суті, найбільш шанованих громадян серед українського населення, їх теж готували до вивезення на Сибір: М. Зілинського, В. Дроздовського, Г. Лисовської, Т. Дроздовської, І. Свідзінської, М. Кілімара, П. Гаврилюка, Л. Смалевої, Т. Баглай, С. Сагана, П. Крочака, І. Таланчук, В. Волощука, А. Дроздовської, І. Зілинського.

5 липня до Більча-Золотого прибув партприкріплений Андрєєв зі списком "куркулів": М. Паньків, К. Улашин, Д. Улашин, Ю. Луцишин, М. Сохацький, К. Стасишин, Г. Мандрик, М. Петрик, М. Кіфар. Зачитав при адміністрації села і вимагав підписати, аби вищезгаданих осіб вивезти з Більча-Золотого.

У справі масового виселення українців на Сибір радянська влада послуговувалася "Інструкцією про порядок виселення сімей активних учасників ОУН-УПА" від 15 жовтня 1944 р., "Планом заходів МВС СРСР з перевезення спецпереселенців із західних областей УРСР" від жовтня 1947 р. і "Планом оперативних заходів з виконання вказівок МВС СРСР №38/3-7983 про відправлення 50 ешелонів спецконтингенту із західних областей України". За останнім документом передбачалося у жовтні виселити із Західної України 25 тис. сімей кількістю 75 тис. чоловік. Але невдовзі цифру збільшили до 100 тисяч.

Найбільш масове виселення українців із західних земель, яке відбулось у жовтні 1947 р., готувалося дуже ретельно.

У Львові було створено оперативний штаб з виселення на чолі з високопоставленими емдебістами. 15 жовтня 1947 р. ЦК КП(б)У і Рада Міністрів УРСР ухвалили постанову "Про порядок використання земель і майна, залишеного після виселення сімей націоналістів і бандитів".

16 жовтня 1947 р. секретар Тернопільського ОК КП(б)У Компанець і начальник ОУ МДБ у Тернопільській області Коломієць підписали інструкцію з виконання директиви МДБ СРСР №50. Документ зобов'язував терміново розглянути списки депортованих, закріпити за кожним селом уповноважених, пропорційно розподілити за населеними пунктами військові підрозділи, задіяти наявний автомобільний і гужовий транспорт. Складання актів на майно депортованих було обов'язковим. Дата виселення не вказувалася. Планувалася акція на жовтень 1947 р. з дотриманням цілковитої конспірації.

Відповідні плани-заходи опрацювали на місцях райкоми КП(б)У, райвідділи МВС та МДБ.

18 жовтня райкоми партії отримали шифрограми з наказом провести наради партійно-господарського активу і відправити у закріплені села апаратних працівників для контролю за вивозом. Конвойні війська зі "стрибками" проводили подвірні ревізії та опис майна селян, мотивуючи свої дії загостренням міжнародної обстановки.


4

Дорогі читачі! Передплата на газету "Нація і держава" вже приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в додатку до Каталога видань України на 2006 рік – інформаційному листі №2. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Борітеся - поборете!

нація і держава
25.10 – 31.10. 2005 р.



ВАЖЛИВО

◈ Світовий Конгрес Українців за повторний парад УПА

Всесвітня громадська організація українців вважає, що було б доречним за ініціативи Президента і Голови Верховної Ради України та з ними на чолі влаштувати повторний парад (який би почався на Хрещатику, а завершився на Майдані Незалежності) на честь вояків ОУН-УПА.

Про це йдеться у зверненні, підписаному президентом СКУ А. Лозинським та генеральним секретарем В. Поденком.

◈ Романа Шухевича поховають в родинному гробівці

Юрій Шухевич хоче, щоб останки його батька – генерала УПА поховали в родинному гробівці на Личаківському цвинтарі. Він не припускає, щоб Роман Шухевич знайшов свій останній спочинок на Пантеоні Української Галицької Армії, за його словами: "у цій ямі, передбаннику польського цвинтаря".

◈ Кабмін визначився щодо вояків УПА, а парламент?

Урядова комісія на чолі з віце-прем'єром В. Кириленком схвалила висновок робочої групи істориків, що вивчала діяльність ОУН та УПА. За словами В. Кириленка, "це офіційний історичний висновок, який тепер є підгрунтям для офіційної оцінки діяльності ОУН-УПА впродовж Другої світової війни". Також комісія підтримала проект закону "Про внесення змін до закону "Про статус ветеранів війни, гарантії їхнього соціального захисту". Цей законопроект був запропонований Міністерством праці та соціальної політики. Він передбачає надання належних соціальних гарантій воїнам УПА. Остаточне рішення щодо законопроекту повинна ухвалювати Верховна Рада.

◈ За фактом сутичок на Хрещатику порушено кримінальну справу

Київська міліція порушила кримінальну справу за фактом групового порушення громадського порядку під час політичних акцій 15 жовтня в центрі Києва, повідомив міністр внутрішніх справ Ю. Луценко. Він наголосив, що коли буде доведена провина організаторів демонстрацій, які спричинили зіткнення в центрі Києва, їм загрожуватиме штраф у розмірі 850 грн. або арешт на термін до 6 місяців.

◈ Українське село вимирає

За даними, що наводилися під час міжнародної науково-практичної конференції "Демографічний розвиток України та пріоритетні завдання демографічної політики", на селі перевищення смертності над народжуваністю сягає 156 тисяч осіб на рік. Упродовж останніх п'яти років кількість померлих перевищувала кількість народжених майже у 90% сіл, а в 11% сіл за цей час не народилося жодної дитини. В Україні 60% сільських населених пунктів не мають доріг із твердим покриттям, 82% – водогонів, 98% – каналізації. У середньому на п'ять сільських поселень або на 2 тис. 600 мешканців припадає один об'єкт служби побуту, в більш ніж 10 тис. сіл відсутні зупинки громадського транспорту, понад 1,2 тис. сіл, а це близько 1 млн осіб, користуються лише завезеною водою.

◈ Нові святі зі Львова

Папа Римський Венедикт XVI проголосив святими Католицької Церкви п'ятьох блаженних, серед яких і двоє львів'ян – римо-католицький архієпископ Йосип Більчевський (1860–1923) та священик отець Зигмунд Гораздовський (1845–1920). Обох Святіший Отець Іван Павло II беатифікував 26 червня 2001 р. під час Папської Літургії на львівському іподромі. Висновки двох авторитетних комісій – медичної та церковної – підтвердили, що під час молитов через заступництво блаженних без втручання лікарів відбулося оздоровлення двох важкохворих осіб.

◈ Боротьба з курінням тепер в „законі"

Президент України підписав закон про запобігання вживанню тютюнових виробів і їхньому шкідливому впливу на здоров'я населення.

◈ Українці не поінформовані, що таке НАТО

Усього 10% українців знають про цілі і завдання НАТО і вважають себе інформованими в цьому питанні. Про це повідомив директор фонду "Демократичні ініціативи" І. Кучерів, зазначивши, що українському суспільству потрібна ефективна державна інформаційна програма підтримки вступу України в НАТО.

◈ Через 45 років нас не буде 35 мільйонів

За прогнозами Інституту демографії та соціальних досліджень НАН, до 2050 р. населення України може зменшитися до 35 млн осіб.

◈ Господарський кодекс скасують?

Міністр юстицій Сергій Головатий вніс подання до парламенту на скасування Господарського кодексу. Існування на сьогодні декількох кодексів, що по-різному тлумачать одні й ті ж поняття, призводить до виникнення низки конфліктів у сфері майнових прав, зокрема щодо введення подвійних реєстрів акціонерів.

◈ Суд США не відпустив Щербаня

Американський суд відмовився випускати з-під арешту під заставу колишнього голову Сумської ОДА Володимира Щербаня.

◈ Міністр оборони засмутив комуністів

Анатолій Гриценко заявив, що після виведення військового контингенту з Іраку 50 українських миротворців залишаться там для підготовки фахівців для іракських збройних сил.

◈ На Кіровоградщині відкрили пам'ятник козаку Мамаю

Монумент – кам'яна глиба, на якій мозаїкою викладено портрет козака, встановлено поблизу села Цибулеве Знам'янського району. На думку автора проекту пам'ятника О. Босого, саме на цій території похований гайдамака Марко Мамай – прототип фольклорного образу. Кіровоградщина – єдиний регіон, топоніміка якого зберегла ім'я козака Мамая: річка Мамайка, Мамаїв яр, Мамаєва балка, село Мамайка.

◈ Конституційний Суд розгляне питання недоторканності депутатів

Екс-голова Конституційного Суду М. Селівон повідомив, що до КС надійшло два подання з цього питання – від Президента та від народних депутатів. Подання мають бути розглянуті протягом півроку.

◈ США допоможуть відновити територіальну цілісність Грузії

Сполучені Штати підключаться до розв'язання конфліктів із самопроголошеними республіками – Абхазією та Південною Осетією. Про це заявив президент Грузії Міхаїл Саакашвілі. Він відкидає силовий шлях вирішення проблеми і вважає, що участь США полегшить переговори.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

УКРАЇНА МАТИМЕ ГАЗ!

18 жовтня на прес-конференції голова правління НАК "Нафтогаз України" Олексій Івченко спростував чутки про заборгованість України перед Туркменистаном за газ.

Коментуючи підсумки переговорів з туркменським керівництвом, які відбулися 12 та 13 жовтня в Ашгабаді, О. Івченко заявив, що поширювані в пресі заяви президента Туркменистану Сапармурата Ніязова про наявність такого боргу – це вирвані з контексту слова, які не дають уявлення про реальний стан речей. За словами керівника НАК "Нафтогазу України", компанія повністю оплачує поточні поставки газу у валютній частині, а оплата з товарної частини здійснюється за ухваленими раніше графіками.

О. Івченко дослівно процитував президента Туркменистану: "Там є якийсь ажіотаж у пресі, що Туркменистан хоче відключати газ Україні. Такого ніколи не було, такого я ніколи не заявляв і не збираюся робити".

Крім того, Президент Туркменистану підтвердив готовність укласти з Україною довгетермінову угоду по газу. С. Ніязов також запропонував створити альтернативний шлях транспортування газу з Туркменистану, обминаючи Росію. Він сказав: "Давайте будувати трубу, чому ви не рухаєтеся? У Туркменистані вистачить газу для всіх – для України, Росії, Китаю...", – процитував О. Івченко слова Туркменбаші.

Голова правління НАК „Нафтогаз України" також заявив: "Ми працюємо над джерелами диверсифікації і протягом 10 років не будемо залежати ні від кого!".

Під час переговорів було отримано згоду керівництва Туркменистану щодо участі українських компаній у розробці нафтогазових родовищ на туркменському шельфі Каспійського моря. Українська сторона підтвердила готовність поновити у повному обсязі роботи щодо спорудження мосту через річку Амудар'ю. Туркменська сторона підтримала пропозицію української стосовно доцільності відкриття в Києві Торгового дому Туркменистану, розширення співробітництва в гуманітарній сфері та сфері освіти.



За матеріалами інформагентств

БАБська СТРАТЕГІЯ

У контексті загострення політичної ситуації в Україні впродовж останніх тижнів у пресі все частіше згадується прізвище Березовського, кожне втручання якого в українську політику носить цілеспрямований провокативний характер і має на меті дестабілізувати суспільну ситуацію в країні. Чітко простежується алгоритм дій Березовського – дискредитація Президента України Віктора Ющенка.

Особливо активізувався Борис Абрамович (або БАБ, як його вже давно охрестили журналісти) після того, як Президент відправив у відставку уряд Тимошенко. Невдовзі після цього Л. Кравчук (той самий, що давно і віддано обслуговує інтереси товстосумів) заявив, що, мовляв, Березовський фінансував виборчу кампанію В. Ющенка. Однак цей заслужений есдек одразу ж завбачливо підстелив соломки, сказавши, що не буде звертатися до Генпрокуратури щодо перевірки цієї інформації. Попередження було недаремним, адже жодних доказів на підтвердження своєї сенсаційної заяви пан Кравчук не надав.

Наступного дня лідер фракції "Наша Україна" М. Мартиненко назвав сказане Кравчуком черговою антипрезидентською спецоперацією, додавши, що останні події "дають підстави припустити можливість формування антипрезидентського пулу в складі новоспеченої української опозиціонерки Ю. Тимошенко, міжнародного політичного авантюриста Б. Березовського, "видатного" політичного організатора В. Медведчука та "простого" українського олігарха І. Коломойського".

Паралельно з заявою Мартиненка із депутатським запитом до СБУ та Генпрокуратури звернулася К. Ляпіна. У запиті нардепа містилася вимога перевірити інформацію про те, що нібито готується повалення конституційного ладу та усунення з посади В. Ющенка. У цьому зв'язку К. Ляпіна просила з'ясувати, чи перебував у ті дні в Ізраїлі М. Бродський – одна з осіб, наближених до Тимошенко, чи зустрічався він там з Березовським.

Факт зустрічі в Ізраїлі Березовський і Бродський підтвердили, однак, звичайно ж, за їхніми словами, метою цієї зустрічі не був конституційний переворот.

Тим часом в Україні заяву Кравчука підхопили певні політичні сили. Тут же оперативно нагодилися комуністи, виступивши з вимогою порушити кримінальну справу "за фактом"(!) незаконного фінансування виборчої кампанії В. Ющенка Березовським. Симоненко з товаришами звернулися до ЦВК з вимогою... визнати президентські вибори недійсними, скасувати їхні результати і провести нові.

При цьому документального підтвердження заяви Кравчука надано так і не було. Березовський же, заявляючи про перерахування певної суми грошей в Україну, жодного разу не підтвердив, що гроші адресувалися саме на виборчу кампанію Ющенка.

...У Лондон до Березовського для з'ясування ситуації вилетіла створена з цією метою слідча парламентська комісія. Не встигли депутати повернутися до Києва, як прес-служба КПУ розповсюдила заяву про те, що Березовський нібито передав українським депутатам документи, які підтверджують сказане Кравчуком. Цю інформацію одразу ж заперечили члени слідчої комісії. За словами М. Поживанова, Березовський категорично відмовився підтвердити факт фінансування ним виборчої кампанії Ющенка. Так само він відмовився підписати передані слідчій комісії платіжки чи поставити на них печатку. Ще один член комісії – есдек І. Шурма (якого важко запідозрити у симпатіях до Президента) – теж не зміг підтвердити "качку", запущену своїм однопартійцем Кравчуком, і заявив, що Березовський перераховував гроші в Україну на створення громадських інститутів "Громадянських свобод".

Тут уже оприлюднив свою заяву латвійський банк, що фігурує в цій справі як установа, через яку нібито йшли гроші від БАБа в Україну. Згідно з цією заявою, ні Березовський, ні пов'язані з ним кампанії не були і не є клієнтами цього банку.

А днями цікаву заяву оприлюднив той-таки Симоненко: Березовський, мовляв, не заперечує, що пропонував Тимошенко розподіляти отриманий від реприватизації прибуток. За словами Симоненка, "гроші, отримані від бізнес-проекту із захоплення ключових промислових підприємств України ("Криворіжсталь", НЗФ) транснаціональним угрупованням Тимошенко – Коломойський – Березовський, планувалося використати для фінансування команди Тимошенко на виборах". Тут дивує не інформація, а те, що про це сказав лідер комуністів.

Тепер пригадаймо несподіваний візит до Москви пані Тимошенко, одним із результатів якого стало закриття росіянами кримінальної справи проти неї. А днями в російській пресі з посиланням на джерела, близькі до екс-прем'єрки, з'явилися повідомлення про те, що до виборчого штабу Тимошенко увійшли Турчинов, Бродський, Волков, Медведчук, Томенко і Кавджарадзе (російський політик). Повідомляється, що саме на Тимошенко буде робити ставку Кремль на наступних парламентських виборах в Україні, і що "розрахунком" за московську підтримку з боку Тимошенко у випадку перемоги і отримання нею прем'єрського поста буде всіляке сприяння російському бізнесу в Україні та інші дружні "послуги" політичного та економічного характеру на кшталт входження України до ЄЕП.

Запитання: а до чого тут Березовський? Справді, БАБ у даному випадку – не пришей кобилі хвіст. Адже він – ворог для нинішнього кремлівського режиму. Тільки от, як бути в такому випадку з його мільйонами "для диктатури пролетаріату" в Україні? Шкода втрачати, а без них – як жінці з косою виграти вибори?..

А гроші в Україну БАБ таки перераховував. Але не для Ющенка і не на підтримку громадянських свобод. Не варто уточнювати – для кого. Усе і так зрозуміло.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕПОЛОХ У МАЛІЙ ВИСЦІ

Нещодавно Мала Виска стала свідком переполоху, який зчинився в структурах „нової” влади. 17 вересня біля центрального входу до школи-інтернату нарешті був демонтований один із численних у місті та районі пам’ятників Леніну. На пару з ним викинули геть ще й “сидячого” перед пихато “стоячим” „вождем” Максима Горького.

Звичайно, всіх чесних і розумних українців така подія дуже втішила. Та коли про це довідалися місцеві комуністи і соціалісти, „громи та блискавки” полетіли на всі боки. Дісталося місцевій владі, що, за винятком одного бютівця, складається з соціалістів та комуністів. Дійшло до столиці, до Верховної Ради, до міністра внутрішніх справ Ю. Луценка, теж соціаліста. Той, очевидно, забувши, що він, обіймаючи таку посаду, не має права плутати партійність зі службовими обов’язками, дав розпорядження начальнику районного відділу внутрішніх справ С. Рудю негайно розібратися в ситуації. На місце події прибули оперативники, які почали вимагати від працівників школи письмових пояснень, але ті писати відмовилися, тож міліціонери самі написали. Незабаром демонтований пам’ятник поставили на попереднє місце, ще й добряче його закріпили. Заступник голови РДА соціаліст А. Коваленко заходився гарячково шукати „бронзову” фарбу, щоб освіжити „вождя”.

Згадалося, як я нещодавно звертався до голови міськради Т. Данути з запитанням: коли ж нарешті наведуть хоч якийсь порядок біля пам’ятника жертвам Голодомору, то почув: „Немає коштів”. Відповідь була не лише стандартною, а й брехливою: не так давно на пам’ятник „афганцям” знайшли чотири тисячі гривень!

Сміховинна мишача метушня, затіяна лівими, зокрема соціалістами, з приводу демонтажу пам’ятника Леніну, викликає і роздуми, і запитання: а де ж оперативність і результативність їхніх дій, коли йдеться про справи бакаїв, щербанів, боделанів та інших злочинців, які пограбували Україну і спокійненько повтікали за кордон?

Економіка району розвалена, заводи стоять або ж ледь животіють, поля позаростали бур’янами, людей мучить безробіття, рівень життя нижчий, ніж після Другої світової війни, а „нову владу” лякає демонтаж пам’ятника кату українського народу, чиї послідовники і довели нас до національної катастрофи!

Доки комуністи та соціалісти „правитимуть бал” в Україні? Доки при владі залишатимуться фальсифікатори минулих президентських виборів? І дивно, і страшно усвідомлювати, що маємо Президента, який і досі не має чітких відповідей на ці запитання.

Володимир ПОЛІЩУК,
м. Мала Виска

І ВЛАДА, І ОПОЗИЦІЯ?

Добре влаштувався у цьому житті лідер Соціалістичної партії Олександр Мороз: має в нинішньому уряді аж три міністри – Ю. Луценка, С. Ніколаєнка, О. Барановського, а ще одна соціалістка, В. Семенюк, очолює ФДМУ.

Здавалося б, СПУ міцно закорінена в нинішній владі, тож повинна вважати себе провідною партією і нести всю відповідальність за політику Кабміну. Але Сан Саних залишається гідним учнем мумії, що спочиває на Червоній площі в Москві, бо одним з тактичних принципів Ілліча було унікальне вміння сидіти одразу ж на двох стільцях. Це червоний вождь називав „поєднанням парламентських і позапарламентських методів боротьби”. Саме тому Мороз удає, що він як політик не має жодного відношення до уряду, де сидять його міністри-соціалісти.

Ні, звичайно, якщо комусь із них удається зробити щось позитивне, то Сан Санич не від того, щоби погрітися в променях такої слави. А от якщо провал, то Мороз і його партія до того не причетні. Це теж старовинна тактична засада комуністів: той чи інший керівник може бути негідником, але партія – завжди свята.

Мороз має чітко і чесно визнати, що СПУ є членом урядової коаліції Ющенка-Єханурова, а не удавати опозиціонера. Або він повинен забрати своїх міністрів-соціалістів з уряду. Себто, як у знаменитому єврейському анекдоті про Рабиновича в лазні: „Рабиновичу, ви або зніміть хрестика, або вдягніть труси”. Бо не можна одночасно бути і владою, і опозицією.

Якщо ми вже говоримо про європейські норми і засади, то кожен політик має самовизначитися: він є членом певної партії і його власна політична доля не може бути окремою від політичної долі його партії. Бо дуже часто в Україні ми спостерігаємо феноменальні метаморфози, коли людина міняє десятки партій і фракцій у парламенті. А має бути так: всі разом, командою, прийшли до влади, всі разом, у випадку невдач, від влади пішли.

Подобається це чи не подобається Сан Саничу Морозу, а відповідати за діяльність нинішнього уряду йому доведеться і досить скоро – навесні 2006 р. на парламентських виборах. Тож удавати власну непричетність не вдасться. Доведеться відповісти за “бурхливу” діяльність аграрного міністра п. Барановського, за її „результативність”. Зрозуміло, чому соціалістам знадобилося це міністерство, – не стільки воно, як сільський електорат на виборах. І що ж зміг продемонструвати селянам пан соціаліст та його партія? Селяни вже висловилися з цього приводу, досить лише поглянути на намети та гарбузи на Хрещатику біля аграрного міністерства.

Вже час усвідомити, що участь в уряді – це, насамперед, не висока посада, не інформаційний розголос, не влада, а величезна відповідальність перед народом. Тут свій авторитет можна піднести, а можна остаточно втратити.

Мирослав ПЛАЙ

ДОБОРОЛИСЬ...

Т. ШЕВЧЕНКО: “СТЕПИ ТВОЇ ЗАПРОДАНІ ЖИДОВІ...”

Державний акт
на право приватної власності на землю
видано громадянину України

Покотиловська Світлана
(прізвище, ім’я, по батькові)

який мешкає м. Хайфа, Держава Ізраїль
(місце проживання)

у тому, що на підставі рішення договорів купівлі-продажу земельн. діл.
№3264,3268,3272,3276,3280,3284,3288,3292,3296 від 8.11.03 р.
№3300,3304,3308,3312,3316,3320,3324,3328 від 9.11.03 р. Ради народних депутатів
№3364,3368,3372 від 11.11.03 р.
№3376,3380,3384,3388,3392,3396,3400,3404,3408,3412,3416,3420,3424,3428 від 12.11.03 р.
(дата, номер або договір купівлі-продажу, дата, реєстраційний номер)

йому (їй) передається у приватну власність земельна ділянка площею 8.188 гектарів в межах згідно з планом.

Земельна ділянка розташована на території с.Плюти,житловий масив "Лісовий"
(населений пункт, сільська, селищна, міська Рада)

Землю передано для будівництва, обслуг.жилого будинку, господар. будівель і споруд
(мета, призначення)

Цей державний акт складено у двох примірниках, з яких перший видано громадянину Покотиловська С., другий зберігається у Українській міській Раді народних депутатів.
(прізвище)

Акт зареєстровано в Книзі записів державних актів на право приватної власності на землю за № 3323

М.П.

Голова Української міської Ради народних депутатів
(підпис) Козирєв П.Г. (прізвище)

«14» листопада 2003 р.

П Л А Н
зовнішніх меж земельної ділянки
0011500

ДЕРЖАВНИЙ АКТ НА ПРАВО ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ
Серія Р3 №381949

8.188 га

ОПИС МЕЖ Масштаб 1: 5000
Від А до Б Землі загальн.корист./проїзд/
” Б до В Сагач Ю.Б.
” В до Г А Сагач С.В.
” Г до

Інженер-землевпорядник
(підпис) Кириченко І.В. (прізвище)

БУДЬМО ПИЛЬНІ

„ТЬОТЯ МОТЯ” НЕВМИРУЩА?

Таке запитання мимохіть зринає, коли читаєш у газеті „Русская правда” (№31 ц. р. – виходить у Києві) замітку „Хотим учиться на русском языке!”.

Мовиться про те, що Чугуївська міськрада (Харківщина) на цілком законних підставах і за елементарними нормами справедливості ухвалила перевести місцевий багатопрофільний ліцей на українську мову викладання. Але цей захід, пише газета, „возмутил родителей школьников”. Кого саме? Наводять висловлювання лише двох осіб. Перша – Інна Кулькова: *„Мы изначально(?) думаем по-русски. Мы с первых дней учим детей думать по-русски”.*

Це зневага до України, до титульної нації, зрештою – до більшості, що нею є українці (75% населення України). Скільки нетерпимості до української – державної мови! Як тут не згадати одіозний персонаж з п’єси геніального Миколи Куліша „Мина Мазайло” – тьотю Мотю „з Тули” та її афоризм: „Лучше быть изнасилованной, чем украинизированной”. Головне, що ця „тьотя Мотя” зухвало виступає від імені всіх батьків („мы...”).

А що українці? Газета наводить вислів особи з чудовим українським прізвищем і ще чарівнішим ім’ям – Галина Калиниченко: „Мы живем на Украине, мы ни в коем случае не против украинского языка. Просто мы хотим обучение на русском – математику и все такое…»

Ось така безпринципність. І відсутність національної гідності, поступливість російському великодержавному шовінізмові. Цим і користується «тьотя Мотя», яка вже встигла побувати з гнівним протестом і в міського голови, і в міськвно, де домоглася запевнень, що її емоції й вимоги „будут учтены”. А місцеве товариство «За культурно-языковое равноправие” (отаке єзуїтство – „рівноправіє” для меншини!) навіть погрожує звернутися до Президента України, який буцімто „лично обещал” голові названого товариства, що „ни одна русская школа не будет закрыта”.

Замітка складена тенденційно, адже нема сумніву, що переважна більшість батьків схвалила й підтримала рішення Чугуївської міськради. Про них газета – жодного слова. Та й зрозуміло: видання пахтить антиукраїнським духом. Чого вартий, скажімо, у цьому ж 31 числі куточок на 3-й сторінці під рубрикою „Для русских”. Оголошується утворення нової громадської організації під назвою „Союз русского народа”. Мета страшна: *„...изучение прошлого и настоящего русского населения Украины во всех проявлениях, разработках концепций местной истории с точки зрения тех, кто считает себя истинными патриотами Галиции, Буковины, Закарпатья, Малой Руси и Новороссии, т. е. – всего русского Юго-Западного края”.*

Отже, запеклий російський сепаратизм діє! У Сєвєродонецьку великодержавні російські шовіністи заходилися було творити на терені семитисячолітньої України „Юго-восточное государство”, а сьогодні „Русская правда” натякає, що може бути замість Південної, Центральної і Західної України „Русский Юго-Западный край”... Варто тільки згуртувати „патріотів” „Новоросії”, „Малої Русі”, „Галіції” і навіть – Буковини та Закарпаття.

Що таке *„истинные патриоты Галиции”* ми знаємо: це ті, котрі вбили львівського композитора, за те що співав українські пісні на своїй рідній українській землі у незалежній Україні... Ось яких „патріотів” гуртують відверто, демонстративно, зголошуючи навіть телефон, за яким слід шовіністам єднатися: 8-097-718-59-81.

Одне слово, п’ята колона Москви оголосила новий похід проти України. Шкода, що цього не помічають ні Генпрокуратура України, ні СБУ...

Сергій ПЛАЧИНДА

МАЛЬОВАНИЙ КОЗАК

Пам’ятаєте, у Квітки-Основ’яненка є “Салдацький партрет”? Стоїть посеред людного місця мальований москаль, і всі його мають боятися...

Не думалося, не гадалося, що на 5 році XXI століття доведеться зустріти саме такого “мальованця”.

Сталося це в Києві 21 серпня 2005 р. під час урочистої літургії глави УГКЦ кардинала Любомира Гузара. Серед тих, хто чинив спротив переселенню кафедри УГКЦ до столиці, виділилися й дві особи в козацьких мундирах. На їхніх шевронах було написано щось на кшталт “Козацький союз спасіння Русі” та “Запорозьке козацтво”.

Коли люди вже почали помалу розходитися після Служби, козак – „підполковник” став на самому проході, створюючи незручності. Хлопець у білій сорочці зробив йому зауваження, – мовляв, відійди, заважаєш! Тоді „підполковник” хлопця однією рукою за груди, за білу сорочку, а другою – у плече кулаком! Міліція миттєво зреагувала і хлопця вмовила не піддаватися на провокацію.

Стоїть і далі той „козак” при погонах, а дві жінки в темних хустках до нього: *“Вы молодец, вы наверно, вы не в той ющенковской козацкой раде?”.* А він так гордо: *“Нет, мы только услышали замечание, почему мы не говорим по-украински, так сразу развернулись и ушли. На фига нам тот украинский вместе с ихним президентом!”.*

А тут раптом ззаду голос: “Повторіть, будь ласка, що ви сказали про українську мову?” - це репортер з кінокамерою, виявляється, усе записував. „Підполковник” трохи покліпав очима, а тоді взвився. *“Я ничего не боюсь! Киев никогда не был украинским, здесь всегда был только русский язык!”.*

Послухали ми це і пішли. Нема з ким говорити. Просто знаємо, що та фігура і є той самий “салдацький партрет”. Мальований!

Ольга ЗІНЧЕНКО, Міжнародна Асоціація „Козацтво”

нація і держава
25.10 – 31.10. 2005 р.

ПОДВИЖНИКИ

ВІДЛУННЯ СЛАВИ УПА

Є автори, на нові твори яких читач чекає з особливим нетерпінням. До таких належить і відомий український історик професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Сергійчук. З-під його пера уже вийшло у світ понад півсотні фундаментальних досліджень про життя і діяльність видатних державників. Ним висвітлено маловідомі сторінки з історії України, героїчну боротьбу патріотичних сил за її незалежність.



Нещодавно в приміщенні Будинку вчителя у Києві науковець презентував свої нові праці – п'ятитомне видання „Український здвиг" – документи і матеріали про Національно-визвольний рух за відновлення й утвердження Української держави. До п'ятитомника увійшли книги про Визвольну боротьбу УПА на теренах Закерзоння, Волині, Прикарпаття, Поділля й Наддніпрянщини. Матеріалом для написання книг послужили документи, які автор вивчав у багатьох архівах України, а також за кордоном.

До присутніх із вступним словом звернувся професор КНУ ім. Т. Шевченка Тарас Кияк.

Володимиру Сергійчуку віддали належне за подвижницьку працю генерал СБУ Олександр Скіпальський, останній командувач УПА Василь Кук. Народний депутат України Іван Драч наголосив, що Володимир Сергійчук взявся за дуже потрібну й відповідальну справу – донести відлуння слави УПА до сьогоднішнього покоління українців.

Самовідданість і подвижництво вченого, результатом яких є праця "Український здвиг", дає підстави стверджувати, що народ, який має таку історію, який має УПА, – безсмертний.

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

ПИШУТЬ ЛІТОПИС НАДБУЖЖЯ

На гідне пошанування заслуговують ті, хто друкованим словом піднімає із забуття фрагменти минулого. Є в Надбужжі, що на Львівщині, люди, які пишуть славний літопис малої батьківщини. Це – члени культурологічного товариства „Бужани": педагоги, журналісти, священики.

Шириться географія населених пунктів, про які написано краєзнавчі нариси. Це села: Побужани, Йосипівка; селища міського типу: Олесько, Красне; місто Буськ. Назвемо вибірково дослідження і їхніх авторів: „Історико-краєзнавчий нарис про Буськ" о. Володимира Чучмана; „Буськ у вирі століть" Івана Савчина; „Красне" Ярослава Стецишина; „Побужани. Історія села" Анни Затхей; „Йосипівка у XX столітті" Бориса Дупелича і Мартина Заставного.

В історії кожного населеного пункту є щось особливе: походження його назви, рід занять мешканців, славні історичні дати, плеяда героїв... Приміром, з грудня 1918 р. до травня 1919 р. у Красному дислокувалася летунська сотня УГА під проводом Петра Франка – сина славетного Каменяра. Українські летуни та техніки на території авіаційної бази швидко і якісно будували літальні апарати. Історики говорять про відвагу наших соколів, які літали на висоті 100-200 метрів, захищаючи західноукраїнські землі від польських загарбників. Цей цікавий факт висвітлено Я. Стецишиним.

Копітка праця на ниві духовного відродження виокремлює з небуття все нові й нові імена героїв – літопис не завершено.

Ігор БІДЮК,
с. Йосипівка, Львівщина

МАГ НА ВСІ КАРПАТИ



Народний лікар Юліан М. Конечний з с. Дзвиняча на Богородчанщині – цілитель від Бога, маг на всі Карпати. Лікує він цілющими карпатськими травами, що дає змогу хворим без хірургічного втручання подолати важкі недуги.

Мені 77 років, але після лікування в цілителя відчуваю себе набагато молодшим.

Юліан Мечиславович є людиною глибоко патріотичною. Він фінансував газету „Дзвін Севастополя", допомагав місцевій „Просвіті", товариству „Побратими", на власні кошти відкрив кілька меморіальних дощок учасникам Визвольних змагань... Має таку "хворобу" – болить серце за Україною. Помічником у нього –син Тарас – голова Богородчанської РО КУН.

Кілька днів тому народний лікар відзначив своє 75-річчя. Хочу привітати Юліана Конечного з ювілеєм, побажати йому здоров'я, довголіття, плідної праці на благо нашої України, на здоров'я (духовне й фізичне) української нації.

Козак Іван КАССАЛА
і редакція "Н і Д"
На світлині: Юліан Конечний
із сином Тарасом

ВЕЛИКА ДЕПОРТАЦІЯ



21 жовтня о шостій ранку в двері селянських хат почали гупати прикладами червоноармійці. Дзвеніли шибки, лунали крики.

Люди не встигали опам'ятатися, а в розбиті двері вривалися озброєні армійці. На збір давали півгодини. Емдебісти робили обшук по хатах, горищах, забирали борошно, хліб, крупу, цінності. У кожній хаті складали "Протокол опису майна", до якого вносили все, що підлягало конфіскації.

Депортували найперше родини повстанців та їхніх симпатиків. Поневолених спроваджували на залізничну станцію.

У доповідній записці секретар Скала-Подільського райкому партії Бубеннов зауважив: "...більшість людей збиралися мовчки і мовчки виїжджали". Але не всі. Деменчук з Вовківців затіяв бійку з конвоїрами. А. Придка з Іванкова кричала: "Брати, відомстіть катам!". Бойко з Верхнього Кривча теж пручався й кричав: "Куди мене везете? Тут мене застрельте!". Його повезли зв'язаним. А. Боєчка з Гермаківки забрали з весілля й повезли на Сибір разом з нареченою у вінку.

Важка і гірка доля чекала на українських селян у холодних чужих краях. Трагедії виселенців засвідчили численні свідки. П. Атаманюк із с. Соколів Золотопотіцького р-ну розповідає, що, увірвавшись до них у хату, більшовики забрали всю кукурудзу, коня, лоша, картоплю. "Добре, що мені хтось з наших сусідів кинув у мішок чотири хлібини. Це все, що я мала. Дорога довга, важка і нестерпна. Поїзд часто зупинявся і довго стояв у тупиках, а ми, голодні, виснажені, тулилися докупи, щоб не замерзнути від холоду. Багато людей попухли від голоду. Пам'ятаю, як в однієї жінки померла трирічна дитина. Варвари вирвали з рук дитя й винесли кудись. Як та жінка страждала, билася з горя, з розуму сходила, як голосила..."

І. Чубак із с. Мушкатівки Борщівського р-ну: "День 21 жовтня мені ніколи не забути – то була страшна наруга над невинними людьми. Тієї ночі до Сибіру вивезли сім'ї В. Чубака, П. Чернеги, А. Чернеги, Куйбідихи, Жмудихи та А. Титенич... Мого батька В. Чубака – старого, хворого – забрали з ліжка. Сестра, 1923 р. н., теж не могла ходити, то її посадили на воза. Мама мала 73 роки. Також забрали. Наказали на всіх чотирьох взяти 200 кг вантажу. Що влізе у мішок – те наше... Коли набралося десять фір, вирушили в дорогу. По обидва боки нас супроводжували начальник районної МДБ капітан Заваригін, старший лейтенант Ткачук та лейтенант Селіверстов. Біля кожного воза – і зліва, і справа – по 4–5 конвоїрів. Надвечір наша валка під'їхала до села Іване-Пустого. А там, на станції, – страшний суд. Коні іржуть, люди кричать, діти плачуть... Самісіньке пекло. Конвойні війська оточили станцію. Почали нас вантажити у вагони дуже швидко. В одинарні – по 10–20 сімей, в дубельтові – по 18–20. Таких вагонів у Іване-Пустому набралося вісімнадцять.

Вранці ешелон вирушив до Сибіру. Переїжджаємо рідний Борщів, бачимо – везуть із сіл більшовики наші пожитки, що полишалися: кукурудзу, пшеницю, картоплю... За ними на шнурках іде наша худоба. Дальше тягнуть інвентар...

Двері забиті наглухо, нікого не випускають. Люди хочуть до туалету. Спочатку обходилися відрами, а потім взяли сокиру й прорубали у куті на підлозі отвір. Аж на другу добу, за Жмеринкою, відкрили вагони й дозволили двом з відрами вийти по воду.

Їхали ми 32 доби. Спочатку у вагоні померли двоє дітей. На тридцять третю добу привезли нас на станцію Заозерна Красноярського краю. Повантажили на студебекери й повезли на шахти. Потім розмістили у якійсь конюшні. А надворі – мороз 45 градусів. Звідси чомусь повезли поїздами далі.

Під Іркутськом померла Жмудиха. Тут уже на кожній станції попід вагонами ходили з ношами й питали, чи є мертві. Ми подавали, а вони забирали. Далі, під Читою, померла Куйбідиха. Прийшли знову з ношами і забрали. Ми тільки помолилися за них.

Увечері приїхали на станцію Алгач. Знову висадили – надворі 62 градуси морозу. Нас – 460 чоловік. Заводять у довгу будівлю, де було шість буржуйок. Сяк-так почали грітися. Серед прибулих троє старих, що пообморожували собі ноги, їм згодом зробили операції, пообрізали ноги, дали довідки, що можуть повертатися додому. Багатьох з нас спровадили до роботи на золоті приїски, інших – до колгоспу. Спочатку там померла моя сестра, потім – тато. Я залишився з мамою. Але і там не давали нам спокою. Всі виселені один раз на тиждень мусили йти до міліції відмітитися, що на місці..."

Жовтнева депортація українців у 1947 р. стала однією з найтрагічніших сторінок краю повоєнних років. Згідно з архівними даними з Тернопільської області виселенню підлягало 4800 сімей, вивезли – 5053 (всього 13174 галичан): чоловіків – 3211, жінок – 6581, дітей до 15 років – 3382. Уникли депортації – 97 сімей (424 чол.)

Зі Скала-Подільського району РВ МДБ було подано список на виселення 460 сімей. З Борщівського р-ну депортовано 200 сімей, Бучацького – 250 сімей (650 осіб). Секретар РК КП(б)У Рибачук цинічно звітував, що "під час проведення операції з вивезення сімей не було допущено грубості з боку влади. Після виселення у кожному селі проведено бесіди з активом, у яких роз'яснено мету здійснюваних заходів. Настрій населення добрий".

Масова депортація не закінчилася гірким 1947-им. Вона тривала і в наступні роки, "ознаменовані" безпрецедентним Указом Президії Верховної Ради УРСР "Про виселення з Української РСР осіб, які злісно ухиляються від трудової діяльності у сільському господарстві і ведуть антигромадський паразитичний спосіб життя".

Кількість депортованих збільшувалася також за рахунок селян-заручників, яких вивозили за кожний повстанський „атентат" на вислужників радянської влади. Наприклад, у Борщівському р-ні за вбивство директора школи Щербакова в Гермаківці в листопаді 1949 р. виселили вісім сімей, за вбивство вчителя Лопати у Ніврі 11 квітня 1950-го – 11 сімей; за підпал клубу і магазину в Турильчі 27 квітня 1950-го – 18 сімей, за вбивство в Іванкові оперуповноваженого Поленичка 3 липня 1950-го – 18 сімей.

На Сибірах загинули цілі українські роди - хліборобська еліта, як, наприклад, з Бучаччини: Головецькі з Берем'ян, Фещаки з Возилова, Іванишині з Костільників, Смеречинські з Новосілки, Шевчуки зі Скоморохів, Семаківи з Соколова, Стефанюки зі Стінки та багато інших.

Підсумовуючи більшовицьку акцію 21 жовтня 1947 р., слід зауважити, що депортацією властіі прагнули позбутися масової підтримки населенням Національно-визвольної боротьби ОУН-УПА, залякати народ репресіями. І справді, після депортації краян 1947 р. повстанський рух на півдні Тернопілля почав помітно спадати. Зменшилась кількість прихильників збройного опору, порвалися обопільні зв'язки, підпільникам стало важче харчуватися, переховуватися у криївках тощо.

Ще б зо дві такі акції, як у 1947 р., – і західноукраїнські села обезлюдніли б. Що зупинило совєтів? Напевно, запровадження колгоспів: хто у них працюватиме? Досвід заселення росіянами областей Східної і Центральної України після голоду 1933 р. не виправдав себе. Мисливці з діда-прадіда, вони не вміли і не бажали працювати на предковічній землі українців-орачів.

Прикро, але факт, на державному рівні ми більше говоримо і знаємо про депортацію кримських татар, ніж титульної нації. А ті, хто виселяв українців, чваняться як ветерани "вєлікой отечєствєнной", користуються пільгами держави за пролиті сльози і кров українського народу...

Нестор МИЗАК,
канд. історичних наук,
доцент, м. Чернівці



Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ, голова Київської ОО КУН:

ПАТРІОТИ ЗДАТНІ ВИВЕСТИ КРАЇНУ З КРИЗИ

Опинившись на політичному роздоріжжі, українська спільнота почала шукати шляхи виходу із системних криз, що їх отримала внаслідок десятилітнього правління Л. Кучми. Одна з основних криз українського суспільства – кадрова.

Як відомо, кожна нація має певне коло осіб, котрі формують її обличчя і представляють на міжнародній та внутрішньополітичній аренах. В Україні з певних причин новітньою політичною елітою стали випадкові особи, які не мають якостей, притаманних передовій верстві країни. На сьогодні українську політичну еліту сформували представники трьох основних груп.

Перша група – це колишня партійно-комсомольська номенклатура. Саме ця група – найчисленніша і найменш продуктивна політично структура українського політикуму – зуміла, пристосувавшись до умов сучасної України, очолити політичні процеси, проте не змогла осягнути принципів функціонування демократичного суспільства і втілити їх на теренах України. Тому існування даної когорти українських політичних лідерів є тимчасовим.

Інша група – це представники напівкорумпованого, напівкримінального бізнесу, що свого часу вийшли на політичну мапу української держави завдяки капіталу. Це ідеологічно безлика категорія осіб, котрі працюють лише на збереження та примноження своїх капіталів. Представники цієї групи не керуються принципами суспільної моралі, а прагнуть верховенства лобійованих ними законів над правом.

Третя група політичних лідерів – політичні авантюристи. Ці особи стали політичною елітою завдяки певним зв'язкам, проте, не маючи фінансової підтримки, постійно перебувають у пошуку політичних дивідендів. Представники цієї групи – найнебезпечніші, бо саме вони, не маючи сталих цілей, постійно змінюють свою спільно-політичну позицію.

Ось у такому політичному середовищі опинився Президент України Віктор Ющенко. Досить важко сьогодні відповісти, в якій з перерахованих груп йому треба було шукати підтримки під час вересневої політичної кризи, адже кожна з груп перебувала у форматі відстоювання власних інтересів. Чекати від них споводування принципів моралі за тієї ситуації для Президента було марним.

Відносна ж самостійність Президента в нинішніх умовах зробила злий жарт, коли, балансуючи між інтересами еліт і створюючи передумови очищення влади, він опинився на одинці із законсервованими суспільними проблемами. З одного боку, Віктор Андрійович, розуміючи, що від нього чекають на реалізацію гасел Майдану, не зміг віднайти механізмів створення якісно нової моделі існування українського суспільства за принципами професіоналізму, патріотизму та порядності, а з другого – не дав можливості функціонувати старій системі влади.

Сьогодні, як ніколи, Україні бракує порядних, професійних і патріотичних кадрів для розробки та реалізації програм Президента. Проте механізми очищення системи влади, включені Президентом, дають час і надію на формування нових команд, що змогли б уникнути рис означених політичних груп.

Ці команди повинні вивести Україну на якісно новий рівень співпраці зі світовою спільнотою і стати передумовою вступу і функціонування України в структурі Європейського Союзу. Для цього треба створити низку політико-правових норм, котрі сприятимуть успішному формуванню та розвиткові нового безтіньового українського бізнесу в умовах вступу України до Світової Організації Торгівлі.

У цій ситуації Президент має орієнтуватися на національну еліту. Бо саме національна еліта, маючи чітку ідеологію, спрямовану на побудову заможної Української Національної Держави, зможе дати країні високопрофесійні, порядні, патріотичні кадри, здатні вивести країну з кризи.

ВИЗНАТИ ОУН-УПА НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ!

ВИМАГАЮТЬ ДЕЛЕГАТИ КОНФЕРЕНЦІЙ У СТАРОКОСТЯНТИНОВІ Й ОДЕСІ

Невизнання центральною владою Української Повстанської Армії воюючою стороною в Другій світовій війні викликає справедливе обурення багатьох громадян нашої країни, членів громадських організацій і політичних сил.



Делегати конференції, присвяченої 63-й річниці створення УПА, що відбулась у Старокостянтинові Хмельницької області, звертаються з цього приводу до Президента України і вимагають встановлення історичної справедливості щодо учасників Визвольної боротьби за державну незалежність України. Вояки УПА, говориться в листі, мають, хоча б наприкінці життєвого шляху, отримати від своєї держави, за яку вони жертовно боролися, шану і визнання, всі належні їм пільги, привілеї та нагороди.

Ветерани УПА з повагою і розумінням ставляться до воїнів фронтовиків, які визволяли Європу від коричневої чуми. Вони заслужили на подяку і пільги. Але чому користуються всілякими благами та високими пенсіями ті, хто в складі відгодованих дивізій НКВС охороняв табори з мільйонами репресованих, у той час коли Радянська Армія стікала кров'ю під Сталінградом?

Визвольну боротьбу ОУН–УПА, говориться у зверненні до Президента, визнали шість областей західного регіону! Зараз дуже важливо відкрити архіви КПРС і КДБ, щоб спростувати міфи, якими отруїли свідомість багатьох українців.

Український народ вже визнав своїх героїв! Настав час на державному рівні визнати діяльність ОУН-УПА визвольною боротьбою за незалежність України.

Такий же лейтмотив і заяви делегатів X конференції Одеського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів. "Українська Повстанська Армія, через лави якої пройшли понад півмільйона осіб, часом звільняла величезні території від німецької окупації. Досить лише згадати відому Колківську республіку, що існувала в 1943 р.

Легендарна УПА врятувала український народ від тотального виселення з рідної землі. І жодні московсько-більшовицькі фальсифікатори історії не зможуть спростувати цієї істини, – наголошується в заяві.

Сподіваємося, що й керівництво нашої держави це також скоро зрозуміє.

Конгрес-інформ

СЛАВА ГЕРОЯМ УКРАЇНИ!

Під такою назвою в актовому залі Конгресу Українських Націоналістів відкрито фотовиставку, присвячену 63-й річниці створення УПА. Організатором проведення заходу виступила референтура КУН з питань українознавства.



Фотоархів, представлений на виставці, було знайдено родиною Кіщуків у карпатському селі Яворові у червні 1999 р.

Кіщуки купили обійстя, що колись належало учаснику повстанського руху Палію Мицканюку, який свого часу був заарештований і до рідної домівки не повернувся. У його садибу, розташовану на віддаленому присілку Липному, заселялися нові господарі, які під основою сушарки знайшли скляну банку з чорно-білими негативами, що напрочуд добре збереглися. Про те, що на плівках – повстанці, здогадався молодший з Кіщуків – Петро, учень місцевої школи. Він і наполіг на тому, щоб знахідку було збережено як таку, що має велику історичну цінність.

Василь Вепрук, сільський лікар і громадський діяч, довідавшись про це, подбав, аби вона потрапила у надійні руки і стала відомою усім. На публікації світлин з негативів прийшло багато листів з розповідями про долю зафіксованих на них. Було також відзначено талановиту роботу повстанського фотографа. Цікаво, що пошукова робота засвідчила: на теренах Гуцульщини, в межах Тактичного відтинку №21 (Коломийсько-Косівська округа) в лавах УПА воювали не лише гуцули, а й вихідці практично з усієї України – Донеччини, Чернігівщини, Волині, Буковини, Львівщини, Тернопільщини.

Окрім фотографій, на виставці також представлені картини відомого українського художника, члена КУН Володимира Євтушевського. Це – портрети Степана Бандери та Василя Кука, а також картина „Пісня кобзаря".

На відкритті виставки, після вшанування хвилиною мовчання усіх загиблих воїнів ОУН-УПА, виступили заступник голови КУН Володимир Борейчук та голова Секретаріату КУН Степан Брацюнь, які наголосили на потребі належного пошанування нинішньою державною владою України усіх учасників Національно-визвольних змагань.

Сюди також завітали добрі друзі КУН – голова Світової Ліги українських політв'язнів Богдан Качор (Канада), член Світової ліги українських повстанців в Канаді Степан Петелицький, представник Ради Парламентської Асамблеї ОБСЄ Яніс Томелс, керівник латвійської партії „Вітчизні і Свободі/Рух за національну незалежність Латвії" Юріс Відінс, член Латвійських Легіонерів Едгарс Скрей, а також гості з України – голова Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Горинь та директор Центру „Українознавство" Анатолій Мартинюк.

Виставка „Слава героям України!" триватиме до кінця цього року. Отже, хто бажає її відвідати, ласкаво просимо!

Анна БАГРЯНА,
голова референтури КУН
з питань українознавства.

На світлині: під час відкриття виставки виступає член КУН, художник Володимир Євтушевський

МОЛОДЬ ВШАНОВУЄ УПА

Суми. На Покрову молодіжна референтура КУН провела урочисту ходу та молодіжну конференцію. На ці події реакційні сили міста відреагували розповсюдженням листівок „Сумчане! Остановим фашизм!"; декілька десятків комуністів-пенсіонерів спробували перегородити дорогу молодим націоналістам, але ході під червоно-чорними прапорами не завадили. Молоді кунівці вклонилися пам'ятнику Великого Кобзаря.

Патріотів зі святом привітав сумський молодіжний референт В. Міщенко. На конференції виступили голова сумської МО КУН О. Перетятько, голова молодіжної референтури КУН В. Попович та інші члени партії. Завершилося свято концертною програмою.

Івано-Франківськ. У Прикарпатському університеті ім. Василя Стефаника за ініціативи молодіжної референтури КУН відбулося святкування 63-ї річниці створення легендарної УПА. Націоналістична молодь на подвір'ї університету влаштувала показові виступи бойового гопака, концерт націоналістичної пісні. У холі університету було розгорнуто фотовиставку про діяльність молодіжної референтури КУН.

Вів програму голова молодіжної референтури Івано-Франківської ОО КУН Ю. Лазоришин. Завершилося свято показом фільму „Залізна сотня".

Василь ПОПОВИЧ, голова
молодіжної референтури КУН

БАНДЕРІВСЬКИЙ КРАЙ

МАЄ ЧУДОВІ ТУРИСТИЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ



Завдяки Провідникові ОУН Степанові Бандері його рідне село Старий Угринів та й уся Калущина загалом вважаються своєрідним осередком Національно-визвольного руху, епіцентром українського націоналізму.

Таку репутацію нашого краю обгрунтовано численними фактами з історії Визвольних змагань 30-50-х рр. (варто назвати хоча б декілька найвизначніших діячів ОУН-УПА, що є нашими земляками: брати і сестри Бандери, Ярослав Мельник – "Роберт", Григорій Перегіняк – "Коробка-Довбешка", "Марко Боєслав", Микола Климишин...).

У Старому Угринові збереглася частина родинного будинку Бандерів, церква В'їзду Господа в Єрусалим, у якій служив батько Степана Бандери, каплička Покрови на обійсті славної родини, на місцевому цвинтарі – могили матері та сестри Національного Героя. Тут же – колишня сільська школа, де вчителював батько.

У Старому Угринові народився Микола Саєвич – сотник УГА, відомий вчений і просвітянський діяч. 55 років тому, 18 листопада 1950 року, в ур. "Медвіцькому", що між Угриновом і Бережницею, загинув провід ОУН-УПА Калущини: Степан Слободян ("Єфрем", "Клим", "12") – крайовий провідник, член Крайового проводу ОУН "Захід-Карпати", начальник політвиховного відділу, Марія Німа ("Марта") – друкарка Крайового проводу, провідник жіночої сітки Калуського Окружного проводу, Прокіп Духович („Мар'ян", "Дора", "Іван") – провідник СБ Калуського Окружного проводу. Василь Ганівський ("Галенко") – охоронець проводу, Іван Юрків – мешканець Старого Угринова, член охорони керівника пропаганди Калуського Окружного проводу ОУН, Іван Морис – уродженець Середнього Угринова, член боївки кущового проводу ОУН. Тепер про смерть героїв нагадують залишки криївки та пам'ятний хрест.

У сусідньому Середньому Угринові в 30-х рр. парохом був о. Володимир Марчак, який мав дружні стосунки з родиною Бандерів; його син Роман Марчак – "Моргун" був під час Другої світової війни провідником ОУН Житомирщини.

Різноманітнішою стає діяльність Меморіального комплексу Степана Бандери, фонди якого поповнюються, розширяється експозиція. Тут проводилися наукові конференції, кілька разів на рік відбуваються культурно-масові заходи і громадсько-політичні акції районного й обласного рівнів. Аби ознайомитися із середовищем, що формувало Провідника ОУН, детальніше вивчити документи з життя й діяльності славної родини, доторкнутися до живої історії української звитяги, сюди приходять наші краяни, а також гості з усієї України та з-за кордону.

Повстанською столицею в 40-х рр. була Грабівка, сьогодні тут створюється музей "Чорний ліс". У Завою, на місці загибелі бандерівського лікаря "Береста" (Ярослав Мартинець) нещодавно була зведена каплička. Бережниця – місце народження "Роберта" – провідника ОУН-УПА Карпатського краю, тут минулого року було встановлено йому пам'ятник.

У діяльності ОУН-УПА взяли участь 6621 калущанин (приблизно кожен десятий). Тут, на Станіславщині, була вперше застосована така форма боротьби з ОУН-УПА, як переселення мешканців найбільш "бандитських" сіл. Ініціатором виступив тодішній командувач 38-ї армії, що дислокувалася на теренах області, генерал-полковник К. Москаленко. „Вагомою" підставою для виселення мала стати потреба у стрільбищі для військових частин армії. Упродовж 1950–1952 рр. виселення торкнулися 40 сіл області, в тому числі 26 населених пунктів Калущини, звідки тоді депортували 289 сімей. Після смерті Сталіна переселенцям повертатися у Станіславську область не дозволялося.

Саме колишні жертви депортації, які з різних обставин залишилися на чужині, тепер, приїжджаючи на батьківщину, обов'язково відвідують історико-меморіальний комплекс Степана Бандери. Останнім часом активізуються безпосередні контакти всередині України – Схід-Захід. Безумовно, екскурсії до джерел бандерівщини – це один з найкращих способів подолання посіяних енкаведистами стереотипів у свідомості братів-українців Донбасу, Слобожанщини і Таврії.

Якщо ж згадати найчистішу річку Європи Лімницю, околиці масиву "Чорний ліс", а також збережені народні звичаї та обряди, а ще якби відродити призабуті народні промисли, то можна сміливо говорити про неабиякі туристичні перспективи Бандерівського краю. Історико-краєзнавчі мандрівки визначними місцями та пізнавальні маршрути повстанськими стежками Калущини мають стати ще однією формою розвитку туризму на Прикарпатті – славній галицькій землі, що завжди була і є оплотом українства.

Тарас ФЕДОРІВ,
науковий співробітник історико-меморіального музею Степана Бандери в Старому Угринові

На світлині: велелюдно перед музеєм у Старому Угринові

ПІСЛЯ МАЙДАНУ НІЧОГО НЕ СТРАШНО

Все моє свідоме життя проходило тими ж стежками болю, що й усіх, хто давно визначився як націоналіст.

Я викладала на Полтавщині, Київщині та в Київській школі № 281 українську мову і літературу, а ще – українознавство – предмет, який дає можливість знайомити дітей з цілісним образом України – звичаями, традиціями, пісенною спадщиною. Якби його належним чином увести в навчальний план кожної школи в Україні й забезпечити викладачами-ентузіастами, Україна швидше б ставала українською...

Але ж саме це є неприйнятним не тільки для відвертих ворогів України, а й для тих, хто хизується „сучасною" модою і „європейським" виглядом... Зціпивши зуби, вони ще терплять усе українське в музеях, на сцені (підігнане під „моду"), під час перевірок чи якогось заходу-показухи, але ж не в щоденному житті.

Мені хочеться працювати на утвердження України в Україні, а тому вирішила – буду вступати в КУН. Усе життя мене називали націоналісткою, то треба вже, нарешті, це підтвердити офіційно. Хочу через газету звернутися до всіх, хто ще вагається чи думає, що всі партії – то лише розпорошення українців і спосіб тримати їхні думки й наміри під контролем. Хай і так – після Майдану нам уже нічого не страшно. Нам однаково доведеться вибирати, тож вибираймо своїх націоналістів, які відверто й послідовно відстоюють інтереси України, а не Юлині чи ще чиїсь. Тільки українці відповідають за цю землю перед Богом – тож будьмо українцями!

Битва ця – остання...

Що дав Майдан? – луна питання...
І задля чого мерзли ви?
Однак не виграли змагання
Ні в олігархів, ні в Москви.

Уже Ізраїль он повчає,
Кого в парламент обирать,
А США у Ющенка питає,
Коли він буде звітувать...

А ми ізнов – раби рабами...
І як ті вибори одбуть?
Звєдуть ще битися лобами,
Як в депутати всі попруть!

В кого мільйони – в того й право...
То вже вписали б і в закон,
А то ще й шкіряться лукаво:
– А спробуй, зароби мільйон!

Кричать про правду та єднання –
Самі ж шматують на шматки...
Вкраїно! Битва це – остання,
А перемога – на віки!

***

Із дядьками у сільраді
Розмірковував Панас:
– Наче дуже гарна й справді
Конституція у нас.

Маєм право мати право,
Навіть обраними буть...
Та одне мені цікаво,
Що не можу я збагнуть:

Де ж мені мільйони взяти,
Щоб ім'я своє штовхать,
Як у партію ні в яку
Не захочу я вступать?

Хоч і маю я програму,
Що народу б підійшла...
Написали б уже прямо –
Без обдертого хохла!

Марія ГАРМАШ,
с. Устимівка,
Київська область

ОГЛЯД ЛИСТІВ

"НАС НА ПОДВИГ НАДИХАЄ ЛЕГЕНДАРНИЙ ЗМАГ УПА"

Історія ніколи не пестила нашого народу. В тяжкій боротьбі упродовж сторіч виборював він право на те, щоб жити і трудитися на рідній землі, часто зазнаючи тяжких поразок і втрат. Особливо жертовними були змагання членів ОУН–УПА.

З цього приводу **Володимир Кудря** (Черкаси) пише:

Дванадцять їх було, героїв,
Посічені осколками тіла,
Вони лежали вже без зброї,
Вона зробила, що могла.
Десь поруч чувся тихий шепіт:
– То наші хлопці, із УПА! –
Враз пронизав людей всіх трепіт
Юрба заклякла, як німа.
А по хвилині знову чути:
– ...Під час облави... не здались...
Не йти щоб на пекельні муки,
Стрілялись, як і поклялись...

Україна й досі не визнала на державному рівні історичний подвиг героїв ОУН-УПА. Всупереч ідеалам помаранчевого Майдану, Президент так і не наважився відповідним указом забезпечити торжество справедливості. Зате ті, хто вбивав і паплюжив героїв України, продовжують одержувати високі пенсії, користуються пільгами. А ще – люто ненавидять ту ж Україну і українців. Про це пише **Михайло Гринишин** з Дніпродзержинська: „У нашому місті, як і в інших містах, залишаються вороги її незалежності. Це ті, котрі раніше служили в НКВС. Вони вороже ставляться до воїнів УПА. Коли я збирав підписи на захист Президента України, стався конфлікт з однією особою, яка була „прикрашена" радянськими нагородами і прямо заявила: „Шкода, що при мені немає зброї, а то я б швидко розправився з тобою".

То був, напевне, один з тих катів-мародерів, які свого часу „проводжали уже мертвих в'язнів із таборів, з посмішкою роздроблюючи їм черепи молотком".

Про таке нелюдське глумління над трупами Михайло Гринишин чув і від Тамари Буткевич, яка відбувала заслання у Воркуті, і від Петра Висоцького, який поневірявся в Унті. А сьогодні і верховні, і рядові кати пишаються своїми нагородами. А наш всенародно обраний Президент ще й шапку перед ними скидає, не поспішаючи низько вклонитися ветеранам ОУН-УПА.

Наталія Босенко (с. Лебедівка Сахновського району на Харківщині) ділиться своїми нелегкими роздумами: „Інколи буває так, що тягар розуміння подій небайдужій людині не під силу нести наодинці. І тоді почуття і думки виливаються в емоційні рядки поезії, як от у мого земляка Володимира Лісогора". Вірш „Колишнім" В. Лісогор (смт Сахновщина) починає такими рядками:

Шахраї, брехуни, лицеміри!
Хай найшвидше настане той час,
Як імперія ваша загине
І забудуть навіки про вас!

Вчений-політолог кравчуківсько-кучмівського розливу, звісно, зауважить, що імперії уже немає, на її місці, мовляв, постала демократія, до того ж ліберальна, словом, повне-повнісінькє народовладдя. Але ж, як вважає **Павло Китай** (м. Скалат Підволочиського району на Тернопіллі), народовладдя – це коли „в своїй хаті – своя правда, і сила, і воля" (Тарас Шевченко). Але ж у нашій хаті ще порядкують зайди. Свою правду (історію) знають ще далеко не всі, а багато хто її й знати не хоче. Своя сила (свідоме, патріотичне молоде покоління) ще не виросла. У різних сферах суспільного життя немає для українця волі, бо її всіляко притіняють пристосуванці--шкурники при державних коритах всіх рівнів. Замість колишніх панів маємо новоспечених олігархів, що обікрали свій народ.

Рівень продажності в країні настільки високий, що **Володимир Близнюк** (с. Старі Кути, що на Косівщині Івано-Франківської області) склав з цього приводу спеціальне послання – „Лист вільнолюбних українців плюгавим яничарам в Україні", який починається гіркими, вистражданими словами: „Розпресобачі сини й дочки! Душепродавці і братопродавці! Паскудні наймити й прислужники катів та гнобителів України! Духовні кастрати і самого Люципера пірати". І далі: „Утворився генотип московського мутанта, ідеологічного паразита, що поїдає українську націю. Сьогодні вони ходять поміж нами. Зверху воно – ніби людина, мало маму, тата і присягається, що воно – чистокровний українець. І тут же материнську та батьківську кров поганить, вступаючи в безбожницькі партії, що діють проти України, продовжують справу тих, які впродовж століть пили кров з українського народу, вбивали його щонайкращих синів та дочок, не давали побудувати Українську Самостійну Соборну Державу".

І ще: „Орди Батия не поставили український народ на коліна. Фашистська чума не зломила його волю, як не змогли це зробити інші окупанти. А ви, більшовицькі байстрюки, зробили те, чого не зумів зробити найлютіший ворог України: сплюндрували її землю, зруйнували святині, потоптали людську гідність, обікрали народ, витіснили його мову, по сибірах розсіяли кості синів та дочок України. Вам, слухняним московським задолизам, вигідно, щоб народ завжди чогось боявся, щоб не було злагоди, щоб не єднався брат з братом. Ви звикли за Юдин гріш продавати все, навіть Україну".

А ось **Семен Шульга** з Кіровограда у передмові до своєї поеми „Історична довідка про Помаранчеву революцію" сповнений оптимізму:

Необхідно разом, друзі,
До свободи шлях шукать,
Революції хоругви
З вірних рук не випускать.

Хоч хвостом шахрай виляє,
Та народ не відступа.
Нас на подвиг надихає
Легендарний змаг УПА.

Василь ЗАЄЦЬ

“РАННІ СЛОВ’ЯНИ” ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

У кого залізо – у того і сила (Хетський напис)


Григорій Василенко

СЛОВ’ЯНИ ПРИДНІПРОВ’Я НА ЗОРІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

З часів Геродота єдиним відомим містом у слов’янській землі залишався Гелон – адміністративний і торговий центр Середнього Придніпров’я. Але Плінію Старшому в I ст. було відомо вже 4 міста, Птолемею в II ст. – 9. А ще через одне століття, за свідченням Маркіяна Гераклійського, їх число досягло 53. Міста будувалися з дерева.

Місто античної епохи надто далеке від сучасного поняття про нього. Перші міста на слов’янських землях виникали здебільшого як фортеці, призначені для оборони. З часом біля фортеці селилися люди, які обслуговували потреби військового гарнізону, насамперед ремісники. Фортеця обростала ремісничими і торговими посадами і поступово перетворювалася на місто. Далі місто розвивалося як осередок ремісничої й торговельної діяльності.

На Придніпров’ї одним з таких міст був Любеч. Його населення займалося виготовленням річкових суден, а також виробів з металу.

Хоча тодішнє місто за своїми соціально-економічними функціями відрізнялося від сільських поселень, життєвий уклад його ще багато в чому зберігав риси сільського побуту. Численні мешканці таких міст мали земельні ділянки й поєднували ремісничу діяльність і торгівлю із землеробством і скотарством.

Давнє місто починає помітно змінювати свій вигляд і соціальне значення тільки з розвитком мануфактурного виробництва.

Перші відомості про міста на слов’янській землі знаходимо у Плінія Старшого – в описі країн Балканського півострова: «Фракія з одного боку починається від берега Понту, де в нього впадає Істр. Тут тече ріка Зіра (Тіра – Дністер). Усю цю область займають скіфи, яких звуть орачами. У них були міста: Афросіада, Лібіст, Зігера, Рокоби, Євменія, Парфенополь і Геранія». Очевидно, до переліку слов’янських міст потрапили також деякі фракійські міста.

Розпізнати слов’янські міста в тексті Плінія непросто, оскільки їх назви були здебільшого символічними, подібно до назви Гелона. З наведеного переліку вдалося зблизити з відомими назвами міст тільки три – Лібіст, Зігера і Геранія (відповідно Любеч, Чернігів і Бусовград).

Століттям пізніше Птолемей, описуючи Сарматію, подає список дев’яти міст землі орачів, але під іншими назвами. Усі вони розташовані «всередині країни у річкових долинах» Дніпра і Бугу. Серед них – три міста, згадуваних Плінієм, але під іншими назвами.

Птолемей поділяв Сарматію на дві частини – європейську та азіатську. У назву «Сарматія» він не вкладав етнічного змісту. Під назвою «Європейська Сарматія» Птолемей об’єднав усі відомі йому племена і народи Південно-Східної Європи та Балтії. Ядром Сарматії Птолемей вважав землі Придніпров’я.

Птолемей розташовує міста уздовж річок з півночі на південь і подає їх географічні координати. Тому відомості Птолемея значно конкретніші й точніші, ніж ті, що їх наводить Пліній.

За Птолемеєм, на берегах Борисфена (Дніпра) було п’ять міст:

	Східна довгота	Північна широта
Азагарій	56° 50°40’	
Амадока	56° 50°30’	
Сар	56° 50°15’	
Серім	56° 50°	
Метрополіс	56°20’ 49°50’	

Зіставляючи дані двох авторів, можна помітити співзвуччя у назвах міст Зігера та Азагарій. На тотожність цих назв звертають увагу перші видавці книжки Плінія Старшого. Назва Чернігова походить від латинського sagen – плащ із грубого сукна. Отже, Зігера (Азагарій) – місто, мешканці якого носять суконні плащі (свитки).

Неважко також помітити, що поняття «мешканці, які носять суконні плащі», близьке до поняття «меланхлени» Геродота, котре перекладається з грецької як «чорноризці», тобто люди, які носять чорні плащі. Геродот, як і пізніші автори, розташовував меланхленів у Подесенні. Він зазначав, що всі меланхлени носять чорний одяг, від якого і походить їхня назва. Таким чином, одяг був головною ознакою етнічного стереотипу, і назва одягу ставала основою етноніма.

У всіх випадках і Пліній, і Птолемей мають на увазі мешканців, які носили традиційний одяг населення Придніпров’я – суконні свитки та кобеняки з чорної овечої вовни. Цей одяг дожив до наших днів. Адже одяг із грубого домотканого сукна селяни носили до війни 1941 р. по всій Україні. Слід цієї давньої племінної назви, яка відбиває побутову особливість давніх сіверян, зберігся до наших днів у назві міста Чернігова. «Меланхлени» на слов’янській говірці означає «чернігівці».

Притоки Дніпра, зокрема Десна, не були відомі Птолемею, а тому він вважав, що Азагарій стояв на Дніпрі. Нижче від Азагарія на Дніпрі було місто Амадока. У перекладі з грецької це слово означає «зв’язані колоди», «пліт». Отже, Амадока – місто плотогонів. Ця назва вказує на заняття населення. На нашу думку, Птолемей має на увазі Любеч – давню слов’янську майстерню з виготовлення водних транспортних засобів. Про це відомо також з оповіді Костянтина Порфірородного.

У Любечі й досі є урочище, що має назву «Кораблівщина». Очевидно, у стародавні часи тут працювали майстри, які виготовляли човни для морських походів, а також для плавання по річках. На користь такого припущення вказує також місцезнаходження племені амадоків на карті Птолемея – область Пінських боліт. Місто Амадока було на східній межі цієї області, на березі Дніпра.

Назва «Лібіст» співзвучна із назвою «Любеч». Про тотожність Любеча з Лібістом свідчить також близькість його до Чернігова, причому в тексті Плінія міста Лібіст і Зігера, як і у Птолемея – Азагарій та Амадока, стоять поряд. Усі ці обставини, а також карта Птолемея вказують на те, що Лібіст і Амадока – одне й те саме місто. Природно, що ремісничий центр і пристань на Дніпрі на початку нової доби були надто помітним географічним об’єктом, який не міг не потрапити в поле зору вчених.

За Амадокою стоять Сар і Серім. Але їхні назви поки що не ототожнено з конкретними містами. Після них йде Метрополіс – столиця Сарматії.

Тепер постає запитання: з яким же містом можна ототожнити Метрополіс? Вернімося до матеріалів Птолемея.

За його даними, Метрополіс лежав південніше від Чернігова на 50 секунд географічної широти, або ж на 93 кілометри. Це приблизно буде район Вишгорода. Отже, в його околицях і треба шукати Метрополіс.

Тепер звернімося до Плінія Старшого й згадаймо, що йому було відоме в землі скіфів-орачів місто Геранія. У перекладі з грецької мови «геран» означає «бусол» (лелека»). Отже, Геранія – це місто бусла, або ж, за старою слов’янською лексикою, – Бусовград.

Птах бусол – давній тотем слов’ян. Так, трипільські племена, що жили на землях Придніпров’я в III–II тисячоліттях до н. д., поклонялися буслу як божеству. За повір’ями давніх слов’ян, бусол був покровителем хліборобів, охоронцем сімейного вогнища. Не випадково і свою столицю вони назвали іменем священного птаха. Тому римський поет III ст. Юлій Солін називав східних слов’ян племенем Бусла. Походження назви міста від тотема свідчить про глибоку давнину його існування. Очевидно, ім’я бусла слов’янське місто носило ще до Геродота. Але греки тубільними назвами не користувались. Місцеві назви вони перекладали рідною мовою або давали свою назву за якою-небудь типовою ознакою.

Місто Геранія було відоме також Юлію Соліну. У “Збірнику видатних пам’яток” він пише: “У тій землі, котру займали скіфи-орачі, прославляють колишнє місто Геранію. Звідти, за припущенням, буслі вигнали пігмеїв».

А тепер з’ясуємо, чи не збереглося яких-небудь слідів існування древнього міста Бусла. Виявляється, дещо збереглося. Це ціла низка топонімів із коренем «бус» на південній околиці Києва. Насамперед, тут досі існує Бусове містечко. Це масив індивідуальної забудови на південному схилі гори Бусовиці. На її вершині тепер стоїть Інститут проблем міцності НАН України. По центру житлового масиву схил Бусовиці прорізує вулиця Буслівська. З-під Бусовиці з джерел витікає Бусів струмок і під колією залізниці впадає в річку Либідь. Праворуч, огинаючи Дівич-гору, в Либідь впадає річка Буслівка, яка витікає із села Корчуватого. На схід від гори Бусовиці до схилів Дніпра розкинулось Бусове поле. На його плато нині розташувався Центральний ботанічний сад.

Марія ХИЛЕВИЧ

Далі буде
Початок у №№ 22,23,33–40, 42


ПЕРЕЖИТЕ

СПАСИБІ ЗА ПАМ’ЯТЬ ПРО УПА!

Читаючи нашу газету „Нація і держава”, я завжди розчулено, з любов’ю дивлюся на фото сивочолих дідусів – колишніх вояків ОУН-УПА. Згадуються далекі роки, коли вони були молодими і боролися з московськими окупантами.

На Дрогобиччині собаки жалібно і перелякано скавучали, а то й по-вовчому завивали, коли в село в’їжджала банда МДБ. Неподалік від нас мешкала бабуся, син якої служив у польському війську і потрапив у полон до німців. Повернувшись додому, став українським підпільником. Дізнавшись про це, червоні карателі вирішили впіймати його, тож, оточивши обійстя, провели обшук. Над старенькою матусею тяжко познущалися, бо коли вивели її з хати, вся вона була заюшена кров’ю, одежа порвана. Побачивши, що горить стодола і кілька сусідніх споруд, жінка закричала:

– Що ви робите? Навіщо хліб наш палите? Будьте ви прокляті, москалі, дикуни, нелюди!

Тоді червоні автоматники схопили її за руки-ноги та й кинули у вогонь...

Отак поводилися на українських землях московські „побєдітєлі-освободітєлі”!

Мені було 17 років, коли мене заарештували. Ні за що — за брехливим доносом. Спершу присудили мені 25 років, направили в Архангельськ на лісоповал. Розібравшись, що я ще неповнолітня, зменшили термін ув’язнення до 8 років. Побувала в тюрмах Дрогобича, Стрия. Збагнувши нарешті, що я ні в чому не винна, мене під розписку випустили на волю.

Чоловік мій Іван Варагаш, 1926 р. н., восени 1944 р. одержав повістку в Червону армію. Та він і ще одинадцять хлопців-односельців пішли не до червоних, а до упівців у Синевицький ліс, де дали присягу: здобути Українську Державу або згинути в боротьбі за неї! Іван потрапив у сотню „Різуна” в боївку „Гонти”. Восени і взимку воякам було особливо тяжко: допікав холод, не вистачало їжі, зброї та набоїв. У 1945 р. Івана впіймали кадебешники. Побував у в’язницях Стрия, в смертній камері біля Дрогобицької ратуші. Односелець Василь Явір, псевдо „Черешня”, не витримав тортур, помер у „Бригідках”. Іванові ж присудили 10 років й направили етапом у Печору. З ним був старший брат Олексій. За рішенням суду він мав прибути в Джезказган, але табірне начальство переплутало документи, і туди потрапив Іван, а Олексія запроторили в Норильськ. Згодом брати зустрілися на будівництві цілинного радгоспу, де Олексій і помер.

Івану пощастило дожити до проголошення незалежності України. Ця велика подія дуже схвилювала упівця:

„Не даремними були наші страждання! Наша дорога Батьківщина здобула нарешті волю!”

Тоді ж зайшла мова і про надання воякам ОУН-УПА статусу борців за незалежність України. На жаль, цього моєму Іванові не пощастило дочекатися: помер 1997 р. від хвороби серця, бо в нас не було коштів, щоб його лікувати.

Я ж, ставши свідком помаранчевої революції, певний час плекала надію на те, що наша нова влада повернеться лицем до комбатантів. Та хіба ж їм багато треба? Тільки офіційного визнання їхніх великих і безперечних заслуг перед ненькою Україною, а ще – хоч якогось матеріального забезпечення.

Дивно слухати балаканину про якесь „примирення” вірних синів і доньок України з її катами. Не хочу я навіть стояти поруч з тими, хто брязкає своїми кривавими московськими нагородами! Впевнена: зі мною був би згоден і мій незабутній Іван, і всі його соратники-комбатанти. Мені вже недовго топтати ряст. Останнім часом дуже хворію. Хотіла б подякувати всім, хто пам’ятає і шанує ОУН-УПА. Низький вам усім уклін!

Євгенія ВАРАГАШ,
село Плодове, Крим


ДОЛУЧІТЬСЯ

У ВОЛІ ЯКУБОВІЙ ПОСТАНЕ ПАМ’ЯТНИК АНДРІЮ МЕЛЬНИКУ

За ініціативи громадських організацій Дрогобиччини утворено оргкомітет із вшанування пам’яті видатного діяча Національно-визвольних змагань українського народу Андрія Мельника з нагоди 115-ї річниці з дня його народження. На сесіях Волянської сільської і Дрогобицької районної рад ухвалено рішення про спорудження на території с. Волі Якубової Меморіального комплексу Андрія Мельника. Планується встановити погруддя Провідника, відновити садибу та побудувати музей.

Оргкомітет звертається до громадян, керівників підприємств усіх форм власності, державних організацій і установ, української діаспори з проханням долучитися до спорудження Меморіального комплексу.



Банківські реквізити Благодійного фонду сприяння створенню Меморіального комплексу:
– БФССМК Андрія Мельника,
р/р № 26001101155001,
Дрогобицька філія АТ “Укрінбанк”,
МФО 325785, Код 33678441;
– платіжні реквізити для переказу доларів США:
Intermediary Bank: DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS,
New York (swift – BKTRUS33)
Beneficiary Bank: cor.acc. №04-093-849
UKRAINIA INNOVATION BANK DROGOBYCH BRANCH
(swift – UKRBUAUX)
Beneficiary: 26008101155101
BFSSMK MELNYKA

ОТАМАН ЗЕЛЕНИЙ

Подіями громадянської війни, в яких брали участь селянські повстанські загони Київщини під орудою отамана Зеленого, я зацікавився в 60-ті роки минулого століття, працюючи вчителем Трипільської школи-інтернату. Розповідали мені тоді трипільці про ті події неохоче, а як і відважувалися на відвертість, то тільки пошепки.

Яким він був – отаман Зелений? Загинув у 33 роки – у віці Ісуса Христа. У наляканому Трипіллі фотографії його я не міг знайти. Аж через сорок років, під час зустрічі випускників інтернату, колишній мій учень, трипілець Дмитро Любименко сказав мені: "Я маю фотографію Зеленого. Дід мій, як помирав, дав її мені. А я беріг для вас..."

Із старої побляклої світлини на мене дивився "бандит" Зелений – Данило Терпило: зовсім молодий, красивий чоловік – легендарний герой Визвольних змагань. Таким його тепер знатиме і шануватиме вся Україна.

Про рух зеленівців на терені краю я розповів у науково-популярній книжці "Преславне містечко Трипілля на Київщині".

У березні 1918 р. у Трипілля прийшли кайзерівці й гетьманці. Проти них почалося повстання. Загін повстанців було названо 1-ю Дніпровською дивізією, і вона другого дня біля Обухова зламала опір кайзерівців. Командиром дніпровців було обрано трипільця Данила Терпила (Зеленого).

Зелений залишався на платформі партії незалежників.

У квітні 1919 р. активні групи соціал-демократів, незалежників, українських есерів і соціал-демократів уклали угоду, за якою визнали потребу боротьби з окупаційною російською комуністичною владою. Тоді ж вони створили коаліційний тимчасовий уряд – Раду республіки, Головну воєнну раду, Повстанком і Центральний республіканський комітет.

У повстанні під керівництвом Данила Зеленого брали участь переважно найбідніші селяни, це був вибух селянських мас проти комуністів.

Навесні 1919 р. осередком повстанського протибільшовицького руху стало Трипілля, де діяв отаман Зелений. Більшовицька політика "військового комунізму" викликала масовий опір селянства. Тоді ж створено і 2-у Київську повстанську дивізію на Васильківщині, яку очолив отаман Кармелюк (Марко Шляховий). Обидві дивізії було зведено в 1-й повстанський кіш, який очолив отаман Зелений – Данило Терпило (1886-1919). Райони Трипілля – Васильків – Мотовилівка – Кагарлик повністю перейшли до рук повстанців.

У ході громадянської війни Зелений зрозумів, що для України не було іншої загрози, крім двох агресивних між собою сил, – російської білогвардійщини і російського більшовизму, які й чути не хотіли про її незалежність, державність, тому з однаковим завзяттям викорінювали в Україні незалежницький дух.

На один з більшовицьких ультиматумів – вимогу приєднання до радянських військ – Зелений відповів, що коли так, то його загони "завдадуть більшовикам чимало турбот". 5 квітня 1919 р. дивізія Зеленого підійшла до Василькова, вступила в бій з більшовиками і взяла місто. Протибільшовицьке повстання охопило Київський, Сквирський, Кагарлицький, Таращанський, Васильківський та інші повіти. Зеленівцям удалося захопити на Дніпрі пасажирські пароплави: "Дніпровськ", "Санітарний", "Шарлота" і "Зевс", які вони оснастили зброєю, перетворивши на плаваючі фортеці.

Після Василькова, 12 травня 1919 р., Зелений вступив до Обухова, де йому вчинив спротив більшовицький гарнізон. Разом з Обуховом Зелений узяв містечко Ржищів, за ним – Фастів. Для боротьби з рухом зеленівців комуністичний уряд направив групу військ у кількості 21 тис. чоловік. Після поразки у Трипіллі більшовицький уряд ще раз мобілізував значні сили на розгром повстанської дивізії Зеленого. 12 липня 1919 р. в Києві було оголошено військовий стан.

Найвищим щаблем патріотичного сходження отамана стало 15 липня 1919 р., день, коли Данило Зелений у Переяславі в присутності козацтва і місцевого населення, за участі великої кількості священиків урочисто скасував статті Переяславського договору 1654 р., змивши таким чином ганьбу з Богданового чола.

У серпні 1919 року в Трипілля вступили денікінці. Усю осінь Зелений вів інтенсивну партизанську війну з денікінцями, очоливши велику партизанську армію, в якій нараховувалося 30 тисяч партизанів. Зоною діяльності зеленівців під час денікінської окупації стали Чигиринський, Черкаський, Канівський, Звенигородський і Уманський повіти.

У вересні 1919 р. Зелений з одним із своїх загонів відвідав Кам'янець-Подільський, де зустрівся з представниками Директорії і особисто з Симоном Петлюрою. Українські соціал-демократи влаштували Зеленому теплу зустріч, вітаючи отамана як хороброго борця проти червоної і чорної реакції. Прибувши до Київської губернії, отаман провів у своїх військах нараду, на якій було ухвалено резолюцію: "Ми визнаємо верховною владою Українську Директорію з її теперішнім соціалістичним урядом".

У жовтні 1919 р. Зелений вступив у бій з денікінськими козаками і був тяжко поранений: бій той стався неподалік Канева. Дорогою до Трипілля отаман помер у селі Стрітівці...

Юрій ДОМОТЕНКО,
журналіст-краєзнавець,
директор краєзнавчого музею, місто Обухів



На світлині: сотник Дмитро Любименко (ліворуч), командир Дніпровської дивізії отаман Данило Зелений (Терпило), гармаш Василь Дюжанов (праворуч), 1919 рік

Календар українського націоналіста

26 жовтня 1612 р. – Гетьман Сагайдачний здобув Москву.
26 жовтня 1972 р. – Помер Ігор Сікорський, авіаконструктор.
27 жовтня 1745 р. – Народився Максим Березовський, український диригент, автор духовної музики.
29 жовтня 1914 р. – Січові Стрільці здобули перемогу над російським військом на горі Ключ.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 120 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 45-09-60
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(067) 458-90-60
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Херсон	Петренко Володимир	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Передавайте часопис "Нація і держава" з хати до хати, з рук у руки!